

Прем'єр-міністру України
Гройсману В. Б.

Міністру екології та природних ресурсів України
Семераку О.М.

Команді підтримки реформ при Мінприроди

Заява
громадськості щодо реформи екоконтролю

5 квітня Мінприроди проводить публічне обговорення законопроектів щодо створення нового природоохоронного органу. На обговорення представлено Білу книгу «Реформа екологічного нагляду (контролю)», законопроекти «Про Державну природоохоронну службу»¹ (зареєстрованого ВРУ 23.11.2018 за № 9336) та «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення функціонування Державної природоохоронної служби»² (зареєстровано ВРУ 23.11.2018 за № 9337). Дані законопроекти були розроблені в рамках реформи державного природоохоронного контролю.

Запущена Мінприроди реформа екоконтролю не вирішує його проблем, а лише погіршує ситуацію із контролем та охороною довкілля, а надані на обговорення документи прийняті з грубими порушеннями порядку розробки законів.

Громадськість України закликає Мінприроди та уряд призупинити впровадження реформи екологічного контролю, оскільки вона направлена не на вирішення проблем охорони довкілля, а на його знищення. Це обґрунтовується таким:

1. Екоконтроль є недієвим, неоперативним через недоліки у порядку здійснення заходів контролю. Замість того, щоб змінити порядок здійснення контролю, Мінприроди змінює орган та його структуру, що жодним чином не вирішує проблем недієвості та неоперативності контролю.
2. Екоконтроль використовується для тиску на бізнес та переповнений корупційними ризиками. Замість того, щоб усунути корупційні ризики, окремі контролюючі повноваження, у тому числі у сфері ПЗФ, передаються органам місцевого самоврядування. Орган, який розпоряджається ресурсами та здійснює управління на місцях, буде сам себе контролювати. На додачу, екоінспектори наділяються вогнепальною зброєю. Екоконтроль надалі залишатиметься як фіскальний інструмент тиску на бізнес та збору хабарів.
3. Реформа ототожнює контроль та нагляд – функції, які згідно принципів побудови демократичної, прозорої системи державного управління, не можуть поєднуватися у одному органі.
4. Замість інспекції, Мінприроди пропонує створити службу – орган, основною метою якого є надання адміністративних послуг, а не здійснення контролю за дотриманням природоохоронних норм. Таким чином орган екоконтролю буде ліквідований взагалі.
5. Реформа непослідовна. Спочатку Мінприроди розробило Концепцію реформи та зареєструвало законопроект про Державну природоохоронну службу України, і лише потім розробило Білу книгу, яка покликана аналізувати проблеми контролю та їхні рішення. Біла книга та її обговорення мали б передувати реформі. Крім того, Мінприроди та уряд прийняли

¹ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=65005

² http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=9337&sk1=9

нове положення про ДЕІ України та змінили її структуру, що суперечить розробленій та прийнятій ними ж Концепції.

6. Реформа закрита від громадськості. Законопроекти та біла книга мали б враховувати думку зацікавлених сторін. Однак широких обговорень реформи із усіма зацікавленими сторонами до її запуску так і не відбулося.

7. Контроль за станом довкілля повинен відбуватися з врахуванням даних моніторингу про стан довкілля. Замість узгодити моніторинг за станом довкілля з порядком здійснення екоконтролю, реформа уникає цього моменту, що свідчить про закритість реформи та не бажанням створення відкритих та прозорих процедур.

Громадськість долучається до обговорення реформи, яке відбудеться 5 квітня у приміщенні Орхуського центру, та вимагає від Міністра екології і природних ресурсів відкликати виставлені на обговорення законопроекти та призупинити впровадження до моменту врахування нижченаведених пропозицій:

1. **Розпочинати реформу із зміни мети та порядку здійснення контролю.** Метою діяльності органу екоконтролю повинно бути не лише виявлення порушення і притягнення винних осіб до відповідальності, але й попередження заподіяння шкоди довкіллю. Порядок здійснення контролю повинен виключати отримання згоди на вжиття заходів контролю з боку вищих органів. Зміна назви та структури екоінспекції без зміни порядку здійснення контролю не матиме своїм наслідком захист довкілля.

2. **Створити незалежний орган екоконтролю.** Орган екоконтролю повинен бути виведеним із підпорядкування Мінприроди. Територіальним органам екоінспекції треба діяти на рівні областей, районів та мати екоінспекторів на рівні органів місцевого самоврядування.

3. **Посилити відповідальність у сфері охорони довкілля.** Необхідно переглянути міру покарання та встановити відповідальність за ряд порушень. Необхідно запровадити адміністративну відповідальність та заходи кримінально-правового характеру для юридичних осіб - за порушення природоохоронних норм.

4. **Не допустити передачу функції контролю за ПЗФ місцевого значення до органів місцевого самоврядування.** Незалежно від того, чи ПЗФ загально держаного, чи місцевого значення, цінність залишається загально національною. Враховуючи спеціальне врегулювання питань охорони земель ПЗФ незалежно від статусу ПЗФ, недопустимим є віддавати контроль за ПЗФ органам місцевого самоврядування.

5. **Недопустимим є розширення функції громадських інспекторів.** Контроль за охороною довкілля - це в першу чергу функція держави, яка визначена в Конституції України як право на безпечне для життя та здоров'я довкілля. Державний екоконтроль на місцях не може замінятися громадськими інспекторами.

6. **Моніторинг за станом довкілля повинен бути узгоджений із порядком здійснення контролю за станом довкілля. Екоконтроль повинен здійснюватися на основі даних моніторингу.** Доступ до об'єктивної, своєчасної, оперативної інформації про стан довкілля є запорукою виконання головного завдання функції контролю – попередження забруднення довкілля.

Громадськість закликає Мінприроди та уряд врахувати вищезгадані пропозиції до реформи державного природоохоронного контролю та припинити перетворювати екологічний контроль у інструмент збору хабарів та залякування. Громадськість відкрита до діалогу та співпраці для спільного напрацювання змін, які дозволять вирішити проблеми невідомості контролю.

Представники громадськості, які підтримують заяву про реформу контролю:

1. Олена Кравченко, МБО "Екологія-Право-Людина"
2. Олександр Степаненко, ЕГО "Зелений світ", м. Тернопіль

3. Юрій Резніков, Голова Хмельницької обласної організації Українського товариства охорони природи, Укрприроди, Хмельницький
4. Світлана Слесарьонук, ГО "Чорноморський жіночий клуб", м. Одеса
5. Сергій Шапаренко, ГО ЕКГ "Печеніги", Харків.
6. Марія Підгаєцька, Івано-Франківська область, екоактивіст
7. Степан Левицький, Директор ПП "Гроно", екоактивіст
8. Марія Ващишин, к.ю.н., доцент кафедри соціального права юридичного факультету, ЛНУ ім. І.Франка
9. Данілов О.А. громадський активіст м. Київ, Київська область
10. Куземко А.А., д.б.н. Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, координатор діяльності Eurasian Dry Grassland Group в Україні (м. Київ)
11. Сосько Людмила Михайлівна, ТОВ "Торговий дім" Уккраїнський кольоровий прокат", м. Київ
12. Тупіков А.І., ЕКГ "Печеніги" & SCGIS Ukraine, м. Харків, Харківська область.
13. Сергій Колєсніков, Голова ВЕА "Зелений світ", м.Вознесенськ, Миколаївської області.
14. Павло Данильчук, ГО "Волинська фундація", м.Луцьк
15. Ірина Черкаська, РЛП "Диканський", ГО "Зелене серце"
16. Давиденко К.В. УкрНДІЛГА, лаб. захисту лісу, м. Харків
17. Харчилава Тамара, ГО "Озеро Качине" Харчилава Т.Г., Київ
18. Беліков Юрій Юрійович, місто Харків.
19. Кравченко Ірина Львівна, м. Харків.
20. Турчіна Галина Порфиріївна, м. Харків.
21. Катерина Шор, ГО Зелене досье
22. Спінова Ю. О., НаУКМА, UNCG Київ-Донецьк
23. Кузьо Ганна Олегівна, еколог IRD Engineering S.r.l., м. Житомир
24. Антоніна Галкіна, голова Миколаївського клубу сприяння сталому розвитку та побудові громадянського суспільства "Спільні дії"
25. Завадович О.М., Регіональний ландшафтний парк "Знесіння" у Львові, Регіональний фонд "Знесіння"
26. Віталій Коломійчук, ПП "Центр екологічного управління", Мелітополь
27. Василюк Олексій, ГО "Українська природоохоронна група"
28. Бурковський О.П., заступник голови Донецької регіональної організації Всеукраїнської екологічної ліги, Донецька обл.
29. Грицан Ю.І., Голова Дніпропетровської обласної організації Всеукраїнської екологічної ліги, д.б.н.,проф.
30. Віктор Батицький, голова Добропільського районного осередку Всеукраїнської екологічної ліги, Донецька область
31. Сілічшов О.С. Дніпропетровське відділення ГО "Всеукраїнська екологічна ліга"
32. Попова О.М., Одеський національний університет імені І.І.Мечникова
33. Любомир Ванькович, старший викладач кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва, Інституту економіки і менеджменту, Національного університету «Львівська політехніка».
34. Марина Таращук, кандидат біологічних та екологічних наук
35. Мороз Сергій Володимирович, БО "Оберіг Поділля", м. Хмельницький
36. Плужник Л. Д., смт. Білики, Полтавська область
37. Шуміло О.М., "ЕкоПраво-Харків"
38. Герцик Тарас Федорович, с.Хоробрів, Львівська область
39. Дідик Л.І., ГО "Рада міста", м. Трускавець, Львівська обл.
40. Оксана Станкевич-Волосянчук, ГО "Екосфера"
41. Софія Шутяк, адвокат
42. Марія Антонів, м. Львів, екоактивіст
43. Валентина Магілат, м. Кам'янець-Подільський
44. Громадська організація "Міжрегіональне бюро екологічного захисту"
45. Депутат Криворізької міської ради Петрухін Антон

46. Депутат Радушненської селищної ради Улятовська Олександра Сергіївна
47. Депутат Радушненської селищної ради Пилипенко Надія Леонідівна
48. Депутат Гречаноподівської сільської ради Петроченко Микола Олексійович
49. Депутат Новодатівської сільської ради Войтович Любов Василівна
50. 84 жителі міста Кривого Рогу та Криворізького і Широківського районів

Дніпропетровської області, а саме:

1. Нікульнікова Василина, 2. Латуринський Леонід Григорович, 3. Білінок Наталія Володимирівна, 4. Приходько Олександр Миколайович, 5. Іванова Марина Миколаївна, 6. Мініну Олександра Вікторівна, 7. Коваль Олена Володимирівна, 8. Астапова Алла Володимирівна, 9. Крюкової Ніли Леоніївни, 10. Синявської Ольги Іллівни, 11. Бойченко Катерини Абдулівни, 12. Черних Ольги Володимирівни, 13. Кучер Світлани Миколаївни, 14. Кучер Надії Миколаївни, 15. Кравець Андрія Леонідовича, 16. Лісіна Володимира Володимировича, 17. Лісіної Віри Миколаївни, 18. Тимка Григорія Степановича, 19. Тимко Тетяни Олександрівни, 20. Рудого Олександра Стахійовича, 21. Рудого Олександра Олександровича, 22. Грицай Ніни Степанівни, 23. Рудої Катерини Олександрівни, 24. Рудої Тетяни Василівни, 25. Лепіхіної Юлії Володимирівни, 26. Пирогової Олени Іванівни, 27. Бовдуй Діни Григорівни, 28. Коптелової Світлани Вікторівни, 29. Коротких Клавдії Іванівни, 30. Костроміна Юрія Геннадійовича, 31. Калініченко Наталії Володимирівни, 32. Глуценка Олександра Вікторовича, 33. Шруб Анастасії Анатоліївни, 34. Шруба Миколи Вікторовича, 35. Коротких Тетяни Василівни, 36. Щеглова Олександра Вікторовича, 37. Семенова Миколу Трохимовича, 38. Щеглової Світлани Миколаївни, 39. Садохіна Сергія Миколайовича, 40. Садохіна Сергія Сергійовича, 41. Садохіної Ірини Володимирівни, 42. Садохіної Мар'яни Сергіївни, 43. Щеглова Віктора Івановича, 44. Ситая Миколи Миколайовича, 45. Ситая Наталії Іванівни, 46. Ситая Олександра Миколайовича, 47. Ситая В'ячеслава Миколайовича, 48. Тараненко Анастасії Іванівни, 49. Войтовича Андрія Тадійовича, 50. Войтович Любові Василівни, 51. Рябченко Аліни Юріївни, 52. Рябченка Андрія Юрійовича, 53. Рябченка Юрія Миколайовича, 54. Пуцанкової Олени Володимирівни, 55. Рудевич Марії Петрівни, 56. Коломоєць Михайла Сергійовича, 57. Коломоєць Галини Іванівни, 58. Пуцанкова Володимира Євменовича, 59. Пуцанкова Володимира Володимировича, 60. Пуцанкової Алли Іванівни, 61. Костроміної Любові Євгеніївни, 62. Костроміної Аліни Станіславівни, 63. Костроміна Євгена Юрійовича, 64. Морозової Лідії Лазарівни, 65. Морозової Юлії Олександрівни, 66. Федчика Олександра Митрофановича, 67. Кучера Олександра Миколайовича, 68. Песик Ніни Семенівни, 69. Мельник Любові Іванівни, 70. Кучер Ганни Миколаївни, 71. Бовдуя Віктора Миколайовича, 72. Крюкової Марії Олександрівни, 73. Крюкова Леоніда Івановича, 74. Крюкової Оксани Леонідівни, 75. Гурбичевої Ніни Григорівни, 76. Пашковського Антона Федоровича, 77. Садохіної Валентини Герасимівни, 78. Рахно Валентини Григорівни, 79. Рахна Олександра Юрійовича, 80. Деречі Сергія Івановича, 81. Деречі Валентини Леонідівни, 82. Рудевича Олега Володимировича, 83. Лупашенко Віри Олексіївни, 84. Федчик Ніни Семенівни.

52. Селіванова Богдана Олександрівна м. Київ

53. Лебедєв Михайло Євгенович м. Київ

54. Погребиський Михайло Петрович, м. Київ, голова ГО "Екозагін"

55. Згардан Андрій Миколайович, місто Київ

56. Ірина Вихристюк, НПП "Тузлівські лимани", в.о. директора м. Татарбунари Одеської області

області

57. Олена Власенко, НПП "Тузлівські лимани", інженер з охорони природних екосистем

58. Віталій Дімов, НПП "Тузлівські лимани", начальник відділу охорони

59. Ірина Бурлаченко, НПП "Тузлівські лимани", начальник відділу освіти

60. Майстренко Наталія Миколаївна, місце проживання та реєстрації: м. Ужгород

61. Грицюк Юлія Вікторівна, м. Луцьк, Ківерцівський національний природний парк

"Цуманська пуца".

62. Бабій Віталій Андрійович, м. Луцьк, громадський активіст.

63. Марія Трунова Голова ГО "Українське об'єднання захисників тварин".